

УДК 821.1612 “18/19”- 6.09 І.Франко

ЛИСТИ ТЕОФІЛА КОРМОША ДО ІВАНА ФРАНКА

Іван ГОРАК

*Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка
вул. Івана Франка, 150, 79011, Львів 11, Україна*

Уперше публікуємо листи відомого політичного та громадського діяча Теофіла Кормоша до Івана Франка у справі розповсюдження книжок, які видавав у Женеві Михайло Драгоманов.

Ключові слова: публікації, листи.

Теофіл Кормош (26.01.1861–26.11.1927) належить до найвідоміших громадських і політичних діячів Галичини кінця позаминулого та початку минулого століття. За освітою був адвокатом і ціле своє життя пропрацював за спеціальністю у власній адвокатській конторі в Перемишлі. Він – один із активних організаторів українських економічних інституцій. 1894 року організував українське кредитове товариство “Віра” в Перемишлі, а також 1907 року – “Руський шадничий банк”. Був одним із співорганізаторів відомого страхового Товариства “Дністер” у Львові (1895) та Цетросоюзу (1893).

У 1913 році Т. Кормош обраний послом до Галицького сойму. Належав до української націонал-демократичної партії (згодом УНДО) і був її одним із активних членів. Брав активну діяльність у роботі “Просвіти”, а також “Рідної школи”, яка опікувалася початковими та середніми навчальними закладами українською мовою в Галичині.

Листи Івана Франка до Т. Кормоша не збереглися, але про наявність таких свідчить лист І. Франка до М. Драгоманова від 6 листопада 1888 року “Кормош, – писав у ньому І. Франко, – писав мені про получені від Вас книжки і обіцявсь прислати гроші частками, та поки що нічого не прислав” [1, т. 49, с. 179], проте вже в наступному листі від 19 листопада 1888 року повідомляв: “Від Корм[оша] частину грошей получив”. Як свідчать листи, що опубліковані у цій статті вперше і збереженням усіх особливостей тексту, йшлося про книжку Панаса Мирного “Хіба ревуть воли, як ясла повні” та “Політичні пісні українського народу”, які М. Драгоманов вислав Т. Кормошу із Женеві.

№ 1

[23.08.1888]¹

Высокоповажаний Добродію!

За повість Мирного² і за політичні пісні укр. народу и котрі я з Женеві собі спровадив, маю я після припоручення Вам Вп. Доб. заплатити 19 франків. Прошу

© Горак І., 2010

¹ Датується на основі поштового штемпеля.

² Йдеться про роман Панаса Мирного “Хіба ревуть воли, як ясла повні?”, написаний у співавторстві з братом І. Рудченком та виданий у Женеві 1880 року.

отже ласкаво троха мені почекаати бо теперь не есьм при грошах також за “З вершин и низин”¹ щось Вам прийде від мене, але не много.

Остаю с глибоким поважаням.

Кормошь.

ЛЛ, ф. 3, № 1602, арк. 765 – 766. Рукопис. Оригінал.

№ 2

[Перемишль, 22.10.1896 р.]

Дорогий Товаришу!

Жаданий акт обжалованя² посилаю Вам до ужитку. При нагоді запитую длячого не присилаєте мені Житя і слова. Доси не отримав я від Вас за рік 1896 жадного випуска, а за рік 1895 бракує мені випуск III і VII (за май, червень і грудень). Будьте ласкаві все те мені надіслати. Пренумерату за 1895 рік я заплатив – лиш за 1896 належить ся.

Здоровлю Вас цілую сердечно.

Т. Кормош.

ЛЛ, ф. 3, № 1613, арк. 677. Рукопис. Оригінал.

1. Франко І. Збір. творів: У 50-ти т. – К., 1976–1986.

TEOPHIL KORMOSH'S LETTRS TO IVAN FRANKO

Ivan HORAK

*Ivan Franko literature-memorial museum in Lviv,
150, Ivan Franko Str, 79011, Lviv, Ukraine*

The letters, connected to the case of the books distribution by M. Drahomanov in Geneva, written by a famous political and public activist Teophil Kormosh to Ivan Franko are published for the first time.

Key words: publication, letters.

ПИСЬМА ТЕОФИЛА КОРМОША К ИВАНУ ФРАНКО

Иван ГОРАК

*Львовский литературно-мемориальный музей Ивана Франко,
ул. Ивана Франко, 150, 79011, Львов, Украина*

Впервые печатаются письма известного политического и общественного деятеля Теофила Кормоша у Ивану Франко в деле распространения изданных Михаилом Драгомановым в Женеве книг.

Ключевые слова: публикации, письма.

Стаття надійшла до редколегії 15.01.2010

Прийнята до друку 27.01.2010

¹ Збірка “З вершин і низин” вийшла друком 1887 року.

² Йдеться про протест проти статті, надрукованої в № 99 “Gazety Narodowej” за 1896 рік.